

I.Fogalma ~ Olyan különbségtévesztés, amely a tanulók egyéni sajátosságait figyelembe véve a fejlesztés és a fejlődés lehetőségeit biztosítja az oktatásban.

- II.Miért választottuk ezt? ~ Miért van erre szükség? eltérő képességűek ,
  - eltérő szociális háttérűek a
  - diákjaink.
  - Eltérőek az esélyeik!

I. A differenciálás céljai:

- a leginkább fejlesztő körülményeket kapja meg minden tanuló,
- csökkenjen az évismétlők, lemaradók száma,
- egyéni haladási ütemben való fejlesztés,
- minden gyermekből a maximum „kihozása”,
- csökkenjen az intézményben a tankötelezettségi kor előtt az iskolarendszertől kikerülők száma,
- nőjön az érettségit adó intézményekben továbbtanuló hátrányos helyzetű diákok száma,
- tehetséggondozás,
- az országos kompetenciamérések eredményei az országos átlagot meghaladó mértékben javuljanak.

- II. Fő jellemzői: ~ heterogén osztályban folyó munka,
~ rétegmunka: a csoporton belül azonos vagy hasonló tevékenységet folytatnak a gyerekek,
~ átjárhatóság: a csoportok összetétele a tanulási szükségletek, eredmények szerint változik.

- III. Szinterei: - segítségadásban,
- feladatok szintjében,
- tevékenységek szintjében,
azaz a személyiség egészére és a nevelés, oktatás minden területére kiterjesztendő!

FONTOS: AZ EGYÉNI SAJÁTOS SÁGOKTÓL, FELTÉTELEKTŐL FÜGG AZ EGYÉNI STRATÉGIA!

→ Előismeret a gyermekről (pl. szociometriai felmérés és tanulási stílust felderítő felmérés):

- aktuális állapota,
- személyisége,
- társas viselkedése,
- érdeklődése,
- előzetes tudása,
- beszédkézsége,
- tempója,
- tanulási stílusa,
- önállósági szintje.

IV. A differenciált rétegmunka megvalósítása iskolánkban:

1. igényfelmérés,
2. csoportalakulás,
3. továbbképzés elvégzése,
4. szakirodalom, jegyzetek, CD-k, DVD-k folyamatos beszerzése, megismerése, felhasználása az oktatás és nevelés folyamatában,
5. bemutató órák tartása (konzorciumi és regionális),
6. helyi óralátogatások,
7. óravázlatok, feladattervek készítése (a Zágon Mária által kiadandó Jó gyakorlatok kiadvány részére is),
8. kérdőív összeállítása, kitöltése, összesítése, megbeszélése → Hogyan tovább hatékonyan, sikeresen?

V. Egy differenciált tanóra megszervezése a felkészülés során, illetve a tanóra elején:

- résztvevők meghatározása,
- mit csinálnak,
- hogyan csinálják ~ tanulási formák megválasztása,
- mivel csinálják ~ az eszközszükséglet jelzésének módja a táblán (jellel, írással),
- hol csinálják ~ a csoportok helyének meghatározása,
- idő megtervezése feladatonként,
- segítségadás módjai, helye az óra menetében (diák, csoport, tanár),
- ellenőrzés módjai, helyei,
- értékelés módja (diák, tanári).

VI. A hatékony pedagógus jellemzői:

- kihívást jelentő feladatok adása,
- fejlesztő feladatok adása,
- választhasson egy idő után a diák az órai és házi feladatok között,
- pozitív légkör teremtése,
- következetesség,
- elismerően értékelő,
- rugalmas, igazodik a tanulók állapotához (pl. pihenés, játék),
- erősíti az együttműködést a gyerekek között,
- rendszeresen ellenőri, értékel,
- elkötelezett.

JÁTÉKOK

1. Mesélj a tárgyról!
2. Cseréljenek helyet,
akik...
3. Betűtestek
4. Tenyérbebokos
5. Családi perpatvar
6. Négyen állva
7. Hogy tetszik a
szomszédod?
8. Trópusi eső
9. Labdafuttató

SZÖVEGÉRTÉST, LÉNYEGKIEMELÉST SEGÍTŐ, FEJLESZTŐ FELADATOK

- szereplők csoportosítása,
- egyéni vélemény a történetről, szereplőkről,
- szereplő-helyszín párosítása,
- egy diák-egy mondat,
- történet, szereplő zenei kísérése, megformálása,
- dramatizálás: részben, egészben,
- barkchoba,
- Most mutasd meg!
- Igaz, hamis állítások,
- szövegpótlás: kérdőszavakkal, nélkülük,
- szövegátalakítás: befejezés, bevezetés, párbeszéd alkotása,
- térképkészítés,
- rajz a szöveghez pl. szereplők, helyszínek,
- lakóhely, öltözet tervezése,
- kép-szöveg párosítása,
- képről, képsorról mesélés a szöveg megismerése után,
- tételmondatok, kulcsszavak keresése,
- szöveg részekre tagolása,
- kérdésalkotás,
- időrend,
- ismeretlen szó, kifejezés keresése > szinonimák, mondatalkotások ezekkel,
- közmondás, szólás keresése...

NEHÉZ BETŰFELISMERÉS, TÉVESZTÉS

- padlóra rajzolt betűn végigsétálni,
- betű kirakás, megformálása:
gyöngyből, gyurmákkal, fonalból,
termésekből...
- betűtest megformálása,
- csomagolópapíron betű vázolása,
- rajzolt képen betűkeresés, -átírás,
- betűhalmazból betűkeresés,
- negatív betű helyreillesztése,
- betűhalmazban betű színezése,
- különböző helyzetben lévő betűkből
betűfelismerés,
- hasonló alakú betűkből egyféle
kiválasztása,
- elemekből betű „összerakása”,
- hátára „írt” betű felismerése,
- kezdő hanggal szókeresés képen,
- Hol hallod? Koppants!
- szóképen hangkeresés,
- szövegben betűkeresése,
- hiányzó betű pótlása,
- hiba keresése...

FELADATTERVEK

magyar (olvasás) 3. osztály
olvasókönyv 160. o. (APÁCZAI)
Az ostobán gyűjtött bölcsesség/ nigériai
népmese

ESEMÉNYEK SORRENDJE/időrend gyakorlása

1. fázisképek rajzolása, címadás(3)
2. kulcsigék aláhúzása
bekezdésenként(8)
3. vázlatírás (3 pontos)

magyar (olvasás) 3. osztály

SZAVAK ÉRTELMEZÉSE, SZINONÍMÁK KERESÉSE

1. villanókártyák készítése segédeszközök nélkül
2. villanókártya készítése szótárak segítségével (Szinoníma szótár, Magyar értelmező kéziszótár)
3. villanókártyák (diákoké) párosítása
  - diákoké
  - tanári: a) társ megtalálásával,
b) összekötéssel,
c) egymás mellé rakása.

ÉNEK 6. osztály

Mozart: Varázsfuvola~ az opera történetének megismerése

1. a leírt tartalom szétvágása > szétosztása > felolvasása > sorba rendezése > felolvasása
2. fázisképek szétosztása > látják egymásét > sorba rendezik felfelé fordítva
3. fázisképek szétosztása > elmondják, mit látnak rajta > sorba rendezik lefelé fordítva > felfordítják > javítják, ha szükséges

MÓDSZEREK A DIFFERENCIÁLÁSHOZ

1. labdadobálás (tanár):- mondatfajták,
  - szófajok,
  - szótagolás...
2. kockadobálás (diák): - alapműveletek,
  - személyes névmások...
3. Mesélj a tárgyról, képről!:- szó,
  - szókapcsolat,
  - mondat,
  - összefüggő mondatok,
4. szakértői mozaik a szövegek nehézsége alapján
5. szerepkártyák...